

Kedves Ügyvéd Kolleganő, Kedves Éva!

Olvastam [cikkedet](#), amelyben helytelenítetted a Budaházy György és társai ellen hozott ítélet elleni tüntetést, és amellet érvelsz, hogy az igazságért a tárgyalóteremben és nem az utcán kell harcolni.

Munkásságodat nagyon tisztetem, s úgy gondolom, ezúttal is igen fontos kérdést vetettél fel, amelyről mielőbb alapos vitákat kell folytatnunk nekünk, jogászoknak s a jogállamért aggódó más közösségeknek is. E rövid írásomat vitaindítónak is szánom. Az alapkérdés: *Minden esetben feltétlen tisztelet illeti-e meg a bíróságok eljárását és döntését, vagy van olyan helyzet, amikor a törvénysértés és igazságtalanság elviselhetetlenné válik, és ilyenkor „nem szokványos eszközökkel” is küzdenünk kell.*

A „főszabály” kétségtelenül a következő: nekünk jogászoknak, ügyvédeknek tisztelettel kell lennünk az igazságszolgáltatás, a bíróságok iránt. Ha törvénysértést, illetve súlyos igazságtalanságot észlelünk, a jog eszközeivel, a jogi eljárásrend keretein belül kell fellépünk ezek ellen. Ha minden szakmai erőfeszítésünk ellenére is olyan döntés születik, ami meggyőződésünk szerint jogsértő és/vagy igazságtalan, azt is udvariasan és méltósággal tudomásul kell vennünk, s meg kell próbálnunk erre biztatni az ügyfeleket is. Töredelmesen bevallom, hogy én erre még a „hétköznapi” ügyek esetén is képtelen és alkalmatlan vagyok. Mélyen együttérzek a jogaikban megsértett emberekkel, együtt szenvedek velük, belebetegszem a jogfosztott emberek szenvedésébe, minden ilyen esetet úgy élek meg, mintha velem vagy saját hozzátartozómmal történne. Éppen ezért nem dolgozom gyakorló ügyvédként, noha tagja vagyok a Budapesti Ügyvédi Kamarának. Ne legyen orvos az, aki képtelen feldolgozni, hogy olykor minden erőfeszítése ellenére meghal a betege.

Történelmünk bővelkedik az olyan példákban, amikor ügyészek és bírók formálisan „igazságszolgáltatásnak” nevezett keretek között bírósági tárgyalótermekben gyalázatos gaztetteket hajtottak végre. Volt, hogy ügyvéd-elődeink is asszisztáltak ehhez vádbeszédnek beillő „védői fellépésükkel”, vagy egyszerűen passzivitásukkal, azzal, hogy nem tiltakoztak, nem rántották le a leplet a színjátékokról a nagy nyilvánosság előtt. Tudom, azért nem tették, mert nem tehették. De a totális diktatúrák alatt ők az életüket féltették, hiszen maguk is jogfosztottságban éltek. Ma azonban létezik a szólásszabadság, a véleménynyilvánítási szabadság, a gyülekezési jog, s igenis vannak olyan helyzetek, amikor ezekkel élnünk kell, akár bírósági döntéssel szemben is. Akkor, ha az általunk, jogásként meg tapasztalt eljárás és/vagy döntés olyan kirívóan jogsértő vagy igazságtalan, hogy az már elviselhetetlen mértékű s magát a jogállamiságot veszélyezteti. Meggyőződésem, hogy ilyenkor nem elegendő a tárgyalóterem falai közötti udvarias, együttműködő szakmai fellépés.

Engedd meg, hogy friss példát hozzak a magyar jogtörténetből. Gyurcsány Ferenc rendőrsége 2006. szeptember 19-21. között a tömeges rendőri brutalitás eszközeit vetette be Budapest utcáin, s valóságos „embervadászatot” folytatott, amely során százszámra vertek össze és vetettek fogdába magyar embereket, akik közül sokan - alkotmányos jogukat gyakorolva - a Kossuth téren vagy más közterületen demonstráltak a hírhedt őszödi beszéd ellen, mások egyszerűen „rosszkor voltak rossz helyen”. A nagyszámú „levadászott” személlyel szemben az ügyészség futószalagszerűen indítványozta az előzetes letartóztatásukat, a bíróság pedig futószalagszerűen el is rendelte a fogvatartást, nem vizsgálva a bizonyítékokat és a törvényes letartóztatási okok tényleges fennállását. A védőként eljáró ügyvéd kollegák életük legbizarrabb jeleneteit éltek át, sokan úgy érezték, mintha egy '50-es évekbeli film szereplőivé váltak volna. Volt olyan idősebb kollega, aki megélte az ÁVH-s időket, s az akkori jeleneteket újra megtapasztalva elkeseredettségében sírvafakadt. Tudom, hogy a kollegák mindent megtettek, ami az adott helyzetben – a jogszabályok és az Általad is képviselt tradicionális ügyvédi etika keretei között – lehetséges volt. Talán meg is haragszanak rám, hogy így utólag, kényelmes karosszékekben ülve azt mondom: át kellett volna lépni a kereteket! Össze kellett volna fogni az egész ügyvédi karnak, mozgósítani kellett volna minden magyar jogászt, aki komolyan veszi az emberi jogokat és a hivatását, s utcára kellett volna vonulni, éhségsztrájkolni tömegesen, nemzetközi sajtótájékoztatókat tartani a kialakult emberi jogi válsághelyzetről, a bíróság lépcsőíhez bilincselni magunkat, mindent és bármit meg kellett volna tennünk, hogy megfékezzük az igazságszolgáltatásba is behatoló diktatórikus hatalom tombolását. S tudod miért, Éva? Nem azért, mert „neveletlenek”, tiszteletlenek, etikátlanok vagyunk...hanem azért, mert akkor nem merték volna egy hónappal később, az ötvenedik évfordulón szemmagasságban lődözni a magyar embereket, nem mertek volna kardlapozni, összeverni, megkergetni, előállítani bennünket. S nem mertek volna további tisztességes magyar emberekkel szemben újabb kirakatpereket indítani, újfent letartóztatásokkal, a felmentésekig tartó hosszú éves szenvedéssel. Mert érezték volna, hogy van ellenállás! Hogy nem tűrünk el bármit, amivel megpróbálkoznak, akkor sem, ha talárba bújva, tárgyalóteremben teszik, akkor sem, ha rendőregyenruhában. A 2006. évi gáztettekkkel szembeni igazságtétel elmaradt. Sem az ügyészségen, sem a bíróságon nem történt meg az érintettek átvilágítása, megbüntetése, a rendszerből való eltávolítása. Sokan maradtak – nem csak a politikában vagy a rendőri vezetésben, hanem az igazságszolgáltatásban is - akik azt hiszik: mi mindent eltűrünk. Jogászként nem erre esküdtünk. Én legalábbis nem feltétel nélküli udvariasságot, tiszteletet és alázatot fogadtam, amikor kimondtam életem eddigi talán legfontosabb mondatát: *Esküszöm, hogy a mai nappal magamat az igazság szolgálatába állítom.*

Meggyőződésemm, hogy ugyanazt a hibát még egyszer nem követhetjük el.

Természetesen állok az ellenvélemények elé, és nagyon is szükségesnek tartom a vitát. Szóljanak meg jogászok és nem jogászok egyaránt!

Bízom benne, hogy e válaszlevelemet és vita-kezdeményezésemet nem veszed rossz néven, hanem Magad is gyümölcsözőnek és időszerűnek gondolod. Bízom abban is, hogy nemzeti jogvédőként, jogvédőkként továbbra is együtt fogunk küzdeni az igazságért, és hamarosan találkozunk is. Várunk a jövő hétvégén a kárpát-medencei ügyvédek találkozóján, ahol az elszakított területeken élő magyar testvéreink jogainak védelme, az ezzel kapcsolatos tapasztalatcsere lesz a téma.

Szeretettel és tisztelettel gondolok Rád:

Morvai Krisztina

Utóirat: Mivel meggyőződése, hogy a Budaházy-ítélettel szembeni figyelemfelhívó tiltakozásra, a mai tüntetésre szükség volt, mellékelem az eseményről készült videófelvétel két részletét, az elsőt Budaházy György beszél -háziőrizetéből-, a másikon pedig dr. Gaudi-Nagy Tamás kollegánk, nemzeti jogvédő bajtársunk beszéde látható. Feltételezem, hogy holnapra, azaz vasárnapra az egész tüntetés videófelvelele rendelkezésre áll az interneten.

Budaházy György beszéde a Hunnia-ítélet ellen megtartott demonstráción 2016.09.03.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás beszéde a Hunnia-ítélet ellen megtartott demonstráción 2016.09.03.